

Rapport Schooldoorlichting

Vrije Basisschool
De Ark
Sint-Eloois-Winkelsestraat 59
8800 Oekene-Roeselare

Instellingsnummer: 20123

Telefoon: 05120 32 44

Fax: 051 70 48 92

E-mail: basisschool.de.ark@pandora.be

www.arkorum.be/ark

Directie : Geert Orgaer

Schoolbestuur : Katholiek Onderwijs Roeselare
Mevrouw Rita Defossez
Zuidstraat 27
8800 Roeselare

Periode : februari 2006

Inspectieteam : Andries Decadt (verslaggever)
Herman Muylle

Inhoudsopgave

	Situering	3
1	Onderwijskundig en organisatorisch functioneren	4
1.1	Onderwijskundig functioneren	4
1.1.1	Basisvorming als samenhangend geheel realiseren	4
1.1.2	Brede ontwikkeling realiseren	4
1.1.3	Zorgbreedte realiseren	8
1.2	Organisatorisch functioneren	10
1.2.1	Beschikken over een gezamenlijke doelgerichtheid	10
1.2.2	Beschikken over een intern leiderschap om een eigen beleid te voeren	12
1.2.3	Beschikken over het vermogen tot communicatie en overleg	133
1.2.4	Beschikken over ruimte voor professionele ontwikkeling	13
1.3	Synthesebeeld	145
1.4	Aanbevelingen onderwijskundig en organisatorisch functioneren	166
2	Risicobeheersingsbeleid en andere wettelijke bepalingen	187
2.1	Risicobeheersingsbeleid	187
2.2	Andere wettelijke bepalingen	187
2.2.1	Didactisch materieel en schooluitrusting	17
2.2.2	Wettelijke voorschriften	17
2.3	Aanbevelingen risicobeheersingsbeleid	17
2.4	Aanbevelingen andere wettelijke bepalingen	17
3	Conclusies en advies	18
3.1	Conclusies	18
3.2	Advies	18

Situering

CONTEXTGEGEVENS				
Omgeving	<i>ligging</i>	landelijk		
	<i>onderwijsaanbod</i>	andere scholen van hetzelfde net en andere netten		
School	<i>structuur</i>	Basisonderwijs		
	<i>leerplan</i>	VVKBaO		
	<i>scholengemeenschap</i>	ja – ‘Arkorum’		
	<i>kan voor werking een beroep doen op</i>	oudercomité, CLB, pedagogische begeleidingsdienst		
Lestijden of uren	<i>vestigingsplaats</i>	2	1	
	<i>onderwijsniveau</i>	K	L	
	<i>lestijdenpakket</i>	127	156	
	<i>lestijden bewegingsopvoeding</i>	10	10	
	<i>lestijden taakklas</i>			
	<i>lestijden gelijke onderwijskansen</i>			
	<i>lestijden anderstalige nieuwkomers</i>			
	<i>lestijden geïntegreerd onderwijs</i>			
	<i>uren kinderverzorger</i>	9		
	<i>uren beleidsmedewerking zorg</i>		10	
	<i>uren beleidsmedewerking ICT</i>		5	
	<i>uren administratieve medewerking ICT</i>		0	
	<i>lestijden beleidsondersteuning</i>		0	
	<i>lestijden bijz. pedagogische taken</i>		1 (pastor K.O.R.)	
	<i>uren administratieve medewerking</i>	24 (waarvan 3 uren Centraal Boekhoudkantoor Roeselare)		
INPUTGEGEVENS				
Kinderen	<i>rekruteringsgebied</i>	onmiddellijke schoolomgeving		
	<i>socio-economisch milieu</i>	overwegend goede sociale herkomst		
	<i>leerachterstanden</i>	3,4 % achter op de leeftijdsgroep (berekend over de school) 6,5 % achter op de leeftijdsgroep (berekend over het lager)		
	<i>fluctuaties in schoolpopulatie</i>	Weinig (steeds in stijgende lijn)		
	<i>aantal</i>	107	123	
	<i>aantal leef- en/of leergroepen</i>	6	7	
	<i>gemiddelde groeps grootte</i>	tussen 16 en 20	tussen 16 en 20	
	<i>aantal doelgroopleerlingen</i>	0	0	
	<i>aantal anderstalige nieuwkomers</i>	1	1	
	<i>aantal geïntegreerd onderwijs</i>	0	0	
Leerkrachten uit eigen lestijdenpakket	<i>totaal aantal (hoofdelijk geteld)</i>	7	11	
	<i>aantal groepsleerkrachten</i>	7	10	
	<i>aantal taakleerkrachten</i>			
	<i>aantal ambulante leerkrachten</i>	1	0	
	<i>aantal gymleerkrachten</i>	1	1	
	<i>rekrutering</i>	overwegend in de onmiddellijke schoolomgeving		
	<i>bijkomende kwalificaties</i>	1 leerkracht Diploma HOS, 1 leerkracht Maestro Muzo-opleiding, 1 leerkracht VOZO-opleiding (KHBO) Anderen: diverse navormingen		
Extra omkad.	<i>aantal leerkrachten</i>	0		
Beleids- en ondersteunend personeel	<i>aantal beleidsmedewerkers zorg</i>	1		
	<i>aantal beleidsmedewerkers ICT</i>	1		
	<i>aantal administratieve medewerkers ICT</i>			
	<i>aantal administratieve medewerkers</i>	2		
Directie	<i>onderwijservaring</i>	28 jaar		
	<i>directie-ervaring</i>	4 jaar		
	<i>lesopdracht</i>	<i>aantal lestijden</i>	0	
		<i>effectief gepresteerd?</i>	0	
	<i>bijkomende kwalificaties</i>	DHOS		
AANVULLENDE INFORMATIE				
Vorige doorlichting	<i>periode</i>	oktober 1997		
	<i>referentienummer</i>	9697/3/10/GO/1		
	<i>advies</i>	positief		
Andere				

1 Onderwijskundig en organisatorisch functioneren

1.1 Onderwijskundig functioneren

1.1.1 Basisvorming als samenhangend geheel realiseren

*In welke mate bewaakt de school dat de **basiscompetenties** door zoveel mogelijk kinderen worden gerealiseerd en biedt ze hiertoe onderwijs aan dat **continu** is opgebouwd, **werkelijkheidsggericht** is en het verwerven van **cognitieve leerstrategieën** centraal stelt?*

- Met het oog op het nastreven en/of bereiken van de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen (ODET) kiest de school voor de leerplannen van VVKBaO. Er is gerichte en systematische aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'sociale vaardigheden' door de introductie en implementatie van de 'axenroos'. Inherent aan de keuze van bepaalde werk- en groepeeringsvormen komen relatiewijzen, gesprekconventies en samenwerking nu eens meer, dan weer minder expliciet aan bod. Ten aanzien van 'leren leren' beschikt de school over een leerlijn en deze thematiek werd geïntroduceerd op de studiedag van het voorbije schooljaar. De ET van 'leren leren' krijgen vooral aandacht in het stappenplan van het Veloo-programma en in occasionele momenten of zijn geïntegreerd in de gebruikte onderwijsleerpakketten. In meerdere groepen leren kinderen effectief leren en wordt het niveau van studieplanning overstegen. Uit de rapportering blijkt dat het onderscheid tussen attitudes, attitude-nale ET en leergebiedoverschrijdende ET nog niet zo duidelijk is.
- Alle leerplannen werden geïntroduceerd en de meeste ervan ook geïmplementeerd. In het niveau kleuter hanteren de leidsters het ontwikkelingsplan bij de kortetermijnplanning. Op beide niveaus hanteren de teamleden frequent het leerplan muzische vorming en lichamelijke opvoeding. In het lager vertrouwen de teamleden erop dat de beschikbare onderwijsleerpakketten in voldoende mate de leerplandoelen bevatten.
- Voor muzische vorming beschikt de school over een effectief middel om het onderwijsleeraanbod op beide niveaus systematisch te bewaken. In het kleuteronderwijs is er een systeem om te bewaken dat alle ontwikkelingsaspecten uit het ontwikkelingsplan geregeld aan bod komen. Een functionele begrippenlijst is nog niet in gebruik. In het lager onderwijs worden voor de andere leergebieden de onderwijsleerpakketten planmatig gevolgd.
- Het outputdossier bevat gegevens en cijfermateriaal over de verschillende outputindicatoren. Zo zijn wel de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs, afwezigheden, opbrengsten, loopbaangegevens, getuigschriften basisonderwijs als tevredenheidsonderzoeken in kaart gebracht. Na interpretatie en communicatie geven ze geregeld aanleiding tot bijsturing of interventies om de onderwijskwaliteit te verhogen. Naar de tevredenheid van de leerlingen wordt gepeild bij de screening van welbevinden en betrokkenheid, de leerlingenraad en via het SiBO-onderzoek. Functioneringsgesprekken en individuele evaluaties over de schoolwerking leveren informatie over de tevredenheid van het team. De resultaten van deze vormen van zelfevaluatie worden in het team besproken en geven aanleiding tot interventies of bijsturingen op school-, klas- en leerlingniveau.
- Op schoolniveau beogen overgangsgesprekken, afspraken en een aantal documenten in belangrijke mate een continue aanpak en/of een gegradeerde opbouw. De gerichte aandacht voor een continue en gegradeerde aanpak op onderwijskundig vlak lezen we vooral in het schoolwerkplan. Dit document is inhoudelijk van een zeer hoog niveau en stuurt in belangrijke mate het onderwijskundig en organisatorisch functioneren van deze school. Er is een duidelijke congruentie tussen wat 'op papier' staat en wat in de 'praktijk' vast te stellen is.
- In het kleuteronderwijs verzekert het gebruik van het ontwikkelingsplan een gegradeerd onderwijsleeraanbod. De klasinrichting en -uitrusting, de kalenders, pictogrammen en puzzels sluiten eveneens aan bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen.
- In het niveau lager blijkt uit de rapportering en de recent aangekochte onderwijsleerpakketten, de aandacht voor continuïteit en gradatie op school- en klasniveau. Ook in lichamelijke opvoeding realiseert de school een longitudinale opbouw van de activiteiten over de leeftijdsgroepen heen.
- Met het oog op een continue aanpak naar het eerste leerjaar organiseert de school tijdens het schooljaar drempelverlagende activiteiten voor de kinderen van de derdekleuterklas. Soms worden gezamenlijke vieringen opgezet. Tevens doet de school voldoende inspanningen om de brug te slaan met het

voortgezet onderwijs. Het zesde leerjaar volgt een uitgewerkt ‘CLB-traject’ om de keuze van de leerlingen voor het secundair onderwijs te richten.

- Op schoolniveau zijn er meerdere concrete afspraken met het oog op het realiseren van werkelijkheidsnabij onderwijs. In het schoolwerkplan lezen we een duidelijke visie op onderwijs onder de rubriek ‘Hoe zien wij de leerstof?’. De organisatie en verwerking van meerdaagse extramurale activiteiten en het gebruik van enkele levensnabije onderwijsmethoden over de klassen heen zijn betekenisvol. Experts of getuigen uitnodigen om een bepaalde thematiek te verduidelijken, komt af en toe voor.
- Op klasniveau is in het kleuteronderwijs de leef- en belevingswereld van het kind in zekere mate het referentiepunt voor het klasgebeuren. Daarbij zijn vooral de jaarkring, feesten of een kinderboek richtinggevend. In het niveau lager zien we - wat realiteitsonderwijs betreft - naargelang het leerdomein of de klas een gedifferentieerd beeld. De leraren hebben aandacht voor een werkelijkheidsgerichte benadering, vooral als de methode en de mediaberichten die aanreiken. Tijdens de observaties zien we toch soms een technische benadering van leerinhouden. Wereldoriëntatie wordt doorgaans vrij realiteitsgericht maar ook plaatsgebonden ingevuld. Toontafels, de recipiënten voor metend rekenen en de ijzeren maten getuigen van een werkelijkheidsnabije aanpak.
- Voor praktische verkeersopvoeding zijn er hieromtrent geen schoolafspraken. De teamleden verwijzen telkens naar een recent onderwijsleerpakket, maar geven zelf aan dat dit leerplanonderdeel meer aandacht moet krijgen.
- De school biedt in enige mate reële situaties aan, waarin de samenhang van leerinhouden van nature aanwezig is. Illustratief zijn de sportweek en de schooloverstijgende projecten ‘De boerderij’ en ‘Wetenschap en techniek’.
- In het lager is er over het algemeen voldoende relatie tussen de leerdomeinen binnen de leergebieden Nederlands en wiskunde. Over de geïsoleerde aanpak van spelling wordt nagedacht. Inzake wereldoriëntatie biedt de recent aangekochte methode kansen om de totaliteitsgedachte systematisch na te streven. Uit gesprekken en observaties blijkt dat bij de leraren die visie leeft. Over de leergebieden heen is er een link tussen domeinen van muzische vorming met actualiteit, wereldoriëntatie, Nederlands of Frans onder meer bij de invulling van de gezamenlijke belangstellingscentra. De activiteiten lichamelijke opvoeding kaderen soms in het lopende thema.
- In het kleuteronderwijs zijn de activiteiten themagebonden uitgewerkt. Meerdere teamleden hanteren in overleg met de parallelleerkracht hierbij een weekschema. Het onderwerp bepaalt de invulling van de opvoedende activiteiten en het aanbod in bepaalde speelhoeken. Sommigen bouwen zelfs een specifieke themahoek uit.
- In het schoolwerkplan focust de school in de rubriek ‘Sturing en zelfsturing’ onder meer op een krachtige leeromgeving, op zelfstandigheid bij het verwerven en verwerken van informatie en op toepasbare kennis in functie van maatschappelijke redzaamheid. Op schoolniveau zien we voor bepaalde groepen naschools 'studie' ingeroosterd.
- Alle leraren creëren een aantal kansen voor het verwerven van productieve leerstrategieën. Het 'Velooprogramma' is geïntroduceerd. Daarnaast valt het gebruik van meerdere domeinspecifieke heuristieken op. Vooral in de hoogste klassen wordt gewerkt aan het bijbrengen van studievaardigheden. Deze leerlingen krijgen aanduidingen hoe ze bepaalde leerinhouden kunnen verwerken en hoe ze informatie kunnen structureren. Bij het gebruik van de 'axenroos' en binnen wereldoriëntatie hebben leerkrachten aandacht voor integratie van sociale vaardigheden. In bepaalde klassen is de synthese van functionele, domeinspecifieke kennis terug te vinden in de schriften van de leerlingen.
- Het streven naar transferabel gedrag komt in alle groepen tot uiting in didactische werkvormen als hoeken- en/of contractwerk of bij het hanteren van flexibele groepeeringsvormen. Voor het vaardig omgaan met transfergerichte leermiddelen, zoals een woordenboek, een atlas en een zakrekenmachine zijn er voldoende geïntegreerde oefenmogelijkheden. De computer is er doel en middel. Zo leren de leerlingen van de derde graad er verworven ICT-ervaringen ook toe te passen in opdrachten bij andere leergebieden. In weinig klassen is de computer echter reeds geïntegreerd in de klaswerking.
- Meerdere leerkrachten verankeren doorgaans de nieuwe inhoud in de voorkennis. Meerderen zetten de kinderen aan tot explicitering van de eigen denkprocessen en oplossingsmethoden.
- De school heeft recent een coherente visie omtrent 'leren leren' voor het kleuteronderwijs ontwikkeld. De teamleden streven impliciet die ontwikkelingsdoelen na onder meer naar aanleiding van gewoontevorming en van zelfstandigheidbevorderende activiteiten. Bepaalde kleutergroepen focussen expliciet

op probleemoplossend denken en bieden kinderen kansen om handelend te zoeken naar oplossingsmethoden. Illustratief daarbij is het werken met opdrachtenkaarten en stappenplannen.

Beoordeling

Het aanbod in het kleuteronderwijs is in voldoende mate gericht op de leerplan- en de decretale ontwikkelingsdoelen door het intens gebruik van het ontwikkelingsplan. In het lager zijn vooral onderwijsleerpakketten en ervaring de leidraad. 'Sociale vaardigheden' is gelinkt aan de 'axenroos' en voor 'leren leren' zijn duidelijke afspraken gemaakt. De school bewaakt voldoende haar onderwijsleeraanbod. In het kleuter- als in het lager onderwijs is er meestal in het aanbod voldoende gradatie en continuïteit. In het niveau lager is dit voorlopig vooral in muzische vorming nog onduidelijk. Er zijn drempelverlagende activiteiten tussen kleuter en lager en relevante initiatieven in functie van de overstap naar het vervolgonderwijs. Het kleuteronderwijs getuigt van een thematische aanpak. In het lager geven vooral de methoden hierbij de toon aan. Diverse teamleden doen inspanningen om werkelijkheidsgericht onderwijs aan te bieden, hoewel belevende waarnemingen als uitgangspunt van het onderwijskundig handelen en het aanbod uit de onmiddellijke omgeving nog systematischer kunnen worden aangewend. In beide onderwijsniveaus krijgt transfergericht onderwijs voldoende kansen. Een door-dachte selectie van heuristische dringt zich op. Rekening houdend met de input en de context realiseert de school in behoorlijke mate basisvorming als samenhangend geheel.

1.1.2 Brede ontwikkeling realiseren

*In welke mate zorgt de school dat haar onderwijs gericht is op een brede ontwikkeling, gekenmerkt door een **harmonisch evenwicht** in het onderwijsleeraanbod binnen een **stimulerend pedagogisch klimaat**?*

- Overeenkomstig de schoolvisie, die een brede vorming centraal stelt, streeft het team naast de cognitieve, ook de ontwikkeling van andere persoonlijkheidsfacetten na. Op schoolniveau zijn er diverse sporen te vinden van de aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook de motorische component krijgt ruim voldoende kansen.
- Het onderwijsleeraanbod toont binnen het kleuteronderwijs over het algemeen een evenwicht tussen de leergebieden en –domeinen. De kleuterleidsters volgen overwegend een gevarieerd week- en dagschema met gezamenlijke en keuzemomenten. De geformuleerde doelen en de bijgewoonde activiteiten beogen evenwicht tussen de verschillende persoonlijkheidscomponenten.
- In het lager onderwijs volgen de leraren de voorgestelde tijdsindeling vanuit de onderwijskoepel om te werken aan een harmonisch evenwicht tussen de leergebieden. De onderwijsleerpakketten bepalen in ruime mate het evenwicht binnen de leergebieden. Voor Nederlands zijn de teamleden op zoek naar de invoering van een nieuwe methode. Voor wereldoriëntatie is in alle leerjaren een recent onderwijsleerpakket ingevoerd. De leraren hanteren de methode vrij systematisch waardoor ze het voorziene evenwicht realiseren. Er blijft tijd voor schooleigen projecten. Het schoolteam is zich ervan bewust dat verkeersopvoeding en het domein techniek nog meer intens aan bod kunnen komen.
- In beide onderwijsniveaus krijgen de verschillende aspecten van muzische vorming aandacht. De school heeft een systeem om een harmonisch evenwicht tussen beeld, muziek, drama, beweging en media te bewaken. Allerlei materialen zijn nu nog verspreid over de school. Het ligt in de bedoeling om dit zoveel mogelijk samen te brengen in de mediatheek.
- De lichamelijke ontwikkeling krijgt in beide niveaus ruime kansen. Dit komt tot uiting bij het nastreven van grof- en fijnmotorische vaardigheden tijdens de leeractiviteiten, bij de handschriftontwikkeling en bij bewegingstussendoortjes bij kleuters en de jongste kinderen in de lagere afdeling. De lessen lichamelijke opvoeding getuigen van een gevarieerd en evenwichtig aanbod en er zijn goede afspraken tussen de betrokken leraren en leermeesters. De watergewenning in de derdekleuterklassen, de jaarlijkse schoolspordag, de sportklassen, de veelvuldige participatie aan naschoolse sportactiviteiten, en in beperkte mate de speelruimten zorgen voor extra bewegingsimpulsen. De school introduceerde speelkoffers met de bedoeling onder meer verveling bij de kinderen tijdens de pauzes tegen te gaan.
- De gezondheidsopvoeding krijgt extra stimuli door het thema 'Voeding' dat in de hele school werd uitgewerkt. De beschikbaarheid van waterfontejntjes en de organisatie van een fruit- en boterhammendag zijn waardevolle initiatieven. Sorteren en recycleren staan in de focus. 'WC-flikken' is een voor-

- stel vanuit de leerlingenraad. Voor gezondheidsopvoeding is er geen prioritair schoolthema, maar meerdere geïntegreerde klasinitiatieven in beide niveaus kaderen in de realisatie van deze eindtermen.
- Op schoolniveau staat de sociaal-emotionele ontwikkeling in de focus. Die krijgt impliciet - en bij een aantal leraren ook meer expliciet - kansen tijdens partner- en groepswerk én bij klasdoorbrekende activiteiten. Er zijn ook extra stimuli door de meerdaagse bosklassen, door de aandacht voor antipestacties en door het gebruik van vooral de 'axenroos'.
  - Het team beoogt de culturele ontwikkeling. Kinderen nemen jaarlijks deel aan een paar activiteiten in het cultureel centrum. Zo krijgen ze kansen om persoonlijke smaak te ontwikkelen. In het schoolgebouw is een plaatselijke afdeling van de stedelijke bibliotheek gevestigd en wordt intens bezocht. Daarnaast ontlent meerdere teamleden een boekenpakket om de klasthema's uitdagender te maken.
  - De vorming van de maatschappelijke weerbaarheid krijgt vooral aandacht als de kinderen een aantal situaties leren herkennen waarin ze alert en weerbaar moeten reageren. Dat gebeurt onder meer bij het thema 'pesten op school', bij praktische verkeersopvoeding, bij sommige lesmomenten actualiteit en bij lessen seksuele opvoeding. De leerlingenraad is reeds geruime tijd opgericht en formuleert concrete voorstellen. De leerlingen van de derde graad bezoeken het kinderwereldatelier.
  - De wilsontwikkeling wordt geactiveerd door het respecteren van de school- en klasafspraken, door de mogelijkheid tot kiezen en door de impulsen tot de ontwikkeling van kritische zin.
  - De inrichting van de meeste klaslokalen en de onderwijsleermiddelen zijn overwegend afgestemd op het bieden van een verscheidenheid aan leerervaringen. In enkele leslokalen is - uit noodzaak - meubilair voorzien om tijdelijk grote groepen leerlingen te ontvangen; een paar andere zijn eerder kaal en/of zetten weinig aan tot actief leren.
  -
  - In beide niveaus bemoedigen en bevestigen de leraren de kinderen bij de uitvoering van taken. Bij de observatie en de evaluatie zijn er sporen van elk leergebied en de aandacht voor een brede ontwikkeling komt veelal tot uiting.
  - Het observatie- en volgsysteem binnen het kleuteronderwijs getuigt van aandacht voor zowel de cognitieve, de sociaal-emotionele als de psychomotorische ontwikkeling. Een aantal kleuterleidsters rapporteert over de evolutie van de kinderen in het heen-en-weerschrift. Naast de informele oudercontacten bespreken de leidsters de verschillende ontwikkelingscomponenten op de ouderavond.
  - In de lagere afdeling variëren de schriftelijke reacties op leerlingewerk naargelang het teamlid. Hier en daar zijn ze kindvriendelijk. Soms blijven ze beperkt tot punten, een paraaf of een weinigzeggende commentaar. Veelal is het leerlingewerk nagezien door de leraar. Waarderende stickers of stempels, ontwikkelingsgerichte beoordelingen of feedback op de boodschap van creatief schrijfwerk is nog niet overal gerealiseerd.
  - Het volgsysteem in de lagere afdeling is vooral cognitief gericht. De rapporten wijzen op de inspanningen die het team levert om breed te rapporteren. Alle leergebieden komen erin voor. Voor Frans is de puntenverdeling niet conform de visie van het leerplan. Hoewel de aandacht voor een aantal attitudes in de rapportering te waarderen is, valt het op dat daarin geen gradatie of weloverwogen variatie is voorzien. Tweemaal is er op de maandrapporten uitgebreid aandacht voor sociale vaardigheden. Voor het eerste leerjaar en voor het leergebied lichamelijke opvoeding is er een specifiek doelenrapport.
  -
  - Binnen de school heerst er een positief klimaat. Het samenhangsgevoel tussen de leraren is sterk en er leeft een eigen huiselijke sfeer. Binnen de school en de klassen zijn er duidelijke regels en afspraken waardoor er een zeer ordelijke en veilige leeromgeving ontstaat. Observaties tijdens de doorlichting wijzen op een goede attitudevorming, onder meer naar beleefdheid.
  - Alle leraren vinden het belangrijk dat kinderen graag naar school komen. Ze creëren een rustige en respectvolle omgeving. Ze zien het welbevinden van de kinderen als een voorwaarde om te kunnen leren en ontwikkelen. Bij de kleuters maar ook in de lagere groepen worden kinderen gestimuleerd tot actieve participatie aan de activiteiten door het aanbieden van probleemstellende contexten en uitdagende activiteiten, waardoor er een hoog welbevinden en dito betrokkenheid ontstaat. Daar krijgen kinderen kansen om wat ze leren inhoudelijk mee vorm te geven door inspraak te krijgen in een thema of een onderwerp, door materialen van thuis mee te brengen, door te mogen kiezen bij het hoeken- en/of contractwerk, door de eigen creativiteit te benutten en/of door de leerlingparticipatie te stimuleren via een leerlingenraad. Ook gevarieerde werk- en groeperingsvormen krijgen in die groepen veelal ruime kansen. Toch kan de betrokkenheid van de kleuters worden verhoogd door vormloze materialen zoals water, zand, klei, papierdeeg ... frequent aan bod te laten komen. Momenteel krijgen 'voorgetekende vormen' in sommige leergroepen nog teveel aandacht. In een aantal groepen, op het

niveau van het lager onderwijs, krijgt de actieve inbreng van de kinderen minder mogelijkheden en worden interactieve werkvormen zoals onthaalmomenten, gespreks- en discussievormen, partner- en groepswork soms weinig doelgericht benut onder meer door het ‘reservemeubilair’. Klasdoorbrekend activiteiten zowel in het kleuter- als in het lager onderwijs stimuleren de activiteit en de betrokkenheid van de leerlingen.

- In meerdere klassen worden de referentiekaders voor tijd en ruimte weinig dynamisch aangewend.
- Af en toe worden er gezamenlijke activiteiten georganiseerd die zowel het welbevinden van de leerlingen als dat van de leraren bevorderen. Illustratief hiervoor zijn gezamenlijke vieringen, de sportdag en sommige (meerdaagse) extramurale activiteiten. Teamleden geven aan dat dergelijke initiatieven onder meer bijdragen tot een positief schoolklimaat.
- De klastijd wordt veelal efficiënt gebruikt. De rustige sfeer, de duidelijke afspraken en de vlotte klasorganisatie vallen op en zorgen voor weinig dode momenten.

Beoordeling

Conform de visie stuurt de school aan op een harmonische ontwikkeling van kinderen. In beide onderwijsniveaus krijgen de cognitieve, de sociaal-emotionele en de motorische ontwikkeling voldoende kansen. Voor sommige domeinen – vooral in de lagere school – worden de leerplandoelen nog niet systematisch nagestreefd. Dit geldt vooral voor verkeersopvoeding, handschriftontwikkeling en techniek. In de observatie en rapportering van de harmonische ontwikkeling van de kinderen zijn er vooral in de lagere school duidelijk nog groeikansen. Binnen de school heerst er een sterk stimulerend pedagogisch klimaat. De teamleden gebruiken veelal de klastijd efficiënt en stimuleren de kinderen tot actief en participatief leren. De school realiseert in behoorlijke mate de brede ontwikkeling.

1.1.3 Zorgbreedte realiseren

In welke mate stemt de school, op een deskundige, doordachte, systematische en geïntegreerde wijze, haar werking af op de mogelijkheden en de specifieke noden van de kinderen?

- In de schoolvisie stelt de school dat zij 'de ontplooiing van elk kind, vanuit een brede zorg' wil benaderen én dat zij ernaar streeft om 'elk kind centraal te stellen'. In de praktijk is de bekommernis voor kinderen met cognitieve, dynamisch-affectieve en sociale problemen nadrukkelijk aanwezig.
- De leerkrachten hebben een meer dan behoorlijk zicht op de beginsituatie van de kinderen. Door de gezamenlijke bekommernis van het team met betrekking tot specifieke probleemsituaties en het feit dat meerdere leerkrachten reeds geruime tijd onderwijs verstrekken in deze school, kennen de onderwijsgeevenden de sociaal-culturele achtergrond van de kinderen. Ook de talrijke informele gesprekken, alsook de gerichte aandacht voor een continue ouderbetrokkenheid, zijn belangrijke parameters voor het verwerven van enig zicht op de familiaal-sociale thuissituatie van de kinderen. Om de didactische beginsituatie vast te stellen, baseren ze zich op de klasscreenings, de synthese van observaties en evaluaties in het individueel leerlingendossier dat wordt doorgegeven en op vele informele gesprekken. Ook door de methodegebonden herhalingsmomenten en LVS-toetsen bij het begin van het schooljaar, krijgen de leerkrachten een vrij goed zicht op de feitelijke, pedagogisch-didactische capaciteiten van hun nieuwe kinderen. Uit de gesprekken met de leerkrachten vernemen we dat de teamleden, binnen de context van de leergroep, daarmee proberen rekening te houden.
- In de meeste klasboeken lezen we vooral gemeenschappelijke doelen per leeftijdsgroep. De meeste leerkrachten zijn nog niet echt toe aan het formuleren van gedifferentieerde doelen op basis van de feitelijke beginsituatie van de kinderen.
- Om tegemoet te komen aan de noden van elk kind, passen de onderwijsgeevenden verschillende differentiatievormen toe. Niveaudifferentiatie zien we in het kleuteronderwijs vooral bij het aanbod van ontwikkelingsmaterialen waarvan de moeilijkheidsgraad meestal gevisualiseerd is. Differentiatie volgens interesse komt voor bij keuzemomenten. Veelal krijgen de kleuters de kans om op eigen tempo te werken. De kleuterleidsters voorzien specifieke activiteiten voor de verschillende leeftijdsgroepen.
- In het lager onderwijs gebruiken de meeste leerkrachten de differentiatieopdrachten uit de handboeken, zowel naar tempo als naar niveau. Deze differentiatievormen zien we in enige mate tijdens het hoeken- en computerwerk. Differentiatie volgens interesse komt uitzonderlijk voor. Tijdens de les muzische vorming komt een gevarieerd aanbod van technieken en materialen frequent voor.

- De zorgcoördinator neemt de leestoetsen af en bepaalt de niveaugroepen. De leesouders worden duidelijk geïnformeerd en volgen de kinderen aan de hand van een observatieblad.
- De gymleerkracht organiseert het zwemonderricht per niveau waarbij een sterke participatie van de klastitularissen opvalt. Zij krijgen richtlijnen en lesfiches aangereikt door de leermeester.
- Differentiatie in evaluatie en rapportering is niet gebruikelijk. In de prestatieproeven van sommige klassen vinden we een onderscheid tussen basis- en verrijkingsleerstof. Dat is evenwel niet overal het geval. Alle leergebieden en -domeinen worden cijfermatig gerapporteerd.
- Om leer- of gedragsproblemen overzichtelijk bij te houden, hanteert het team een volgsysteem. De meeste leerkrachten noteren observaties eerst in een schrift om er dan achteraf een synthese van te maken. De kleuterleidsters noteren geregeld observaties tijdens gewone activiteiten. Planmatig observeren gebeurt in de lagere afdeling minder frequent. Uit de documentenanalyse blijkt dat het niet bij iedereen gebruikelijk is om te reflecteren op het eigen didactisch handelen en op het leerlinggedrag.
- In het lager onderwijs volgt het team de evolutie van de cognitieve ontwikkeling door middel van methodegebonden toetsen. Meestal volgen daarop klassikale, groeps- of individuele remediëringsactiviteiten. Foutenanalyses als basis of uitgangspunt voor gerichte bijsturing ontbreken meestal.
- Voor de toetsen van het individueel leerlingendossier is, in samenwerking met het centrum voor leerlingbegeleiding, een planning vastgelegd met verschillende stappen voor elke leeftijdsgroep. Deze toetsen voor lezen, wiskunde en spelling worden grondig geanalyseerd en besproken op het multidisciplinair overleg. Op dergelijke momenten komen vooral de leerbedreigden specifiek aan bod. Binnen het volgsysteem gaat in beperkte mate aandacht uit naar het opvolgen van de overige componenten van de persoonlijkheid

- Het is evident dat de realisatie van een zorgproces een uitdaging inhoudt voor alle teamleden. Bij het overleg over het lestijdenpakket besliste het team daarom het eerste leerjaar maximaal op te splitsen. De school besteedt voldoende aandacht aan extra maatregelen en interventies voor kinderen met specifieke noden. Hoewel de school geen extralestijden ontvangt in het kader van het 'Gelijke Onderwijskansenbeleid', heeft het team een duidelijk kader opgebouwd om het zorgbeleid waar te maken. Door analyse van het pedagogisch project werd de actuele situatie en de draagkracht van het team besproken. De sterkte-zwakte-analyse en beginsituatiebepaling, op basis van de verschillende actieruimten, leidden tot een visietekst in overleg met alle teamleden en resulteerden in prioriteitenkeuze. Zo wil het team werken aan preventie en remediëring, leerlingenparticipatie en welbevinden en betrokkenheid in het lager onderwijs. Voor het kleuteronderwijs staan taalontwikkeling en gericht observeren geprogrammeerd. De uitdagingen werden vertaald in een concrete planning met tijdsplan waarbij evaluatie en mogelijke bijstellingen voorzien zijn.
- Het team is alert voor signalen in verband met ontwikkelings- en leerachterstanden. De dagelijkse observaties bieden hen daarbij hulp. Zij noteren de vastgestelde problemen en overleggen met de zorgcoördinator die binnen de beschikbare tijd hulp biedt bij het gesignaleerde probleem. De zorgcoördinator speelt vooral in op de onmiddellijke vraag van de groepsleerkrachten om remediërend werk te doen. In het begeleidingsdossier worden de geplande en uitgevoerde interventies en de evaluaties in overleg met de titularis opgenomen. Binnen de beperkte tijd zijn haar interventies op klasniveau zowel van socio-emotionele als van cognitieve aard. De zorglestijd voor het kleuteronderwijs krijgt vooral vulling in kindgebonden activiteiten. De kinderverzorgster neemt gewoonlijk de leiding over een groepje kleuters en vormt daarmee in de klas een afzonderlijke groep. Daarnaast biedt ze ondersteuning voor praktische en organisatorische zaken. Haar inbreng wordt door het inspectieteam sterk gewaardeerd.
- Wanneer interne zorgverbreding ontoereikend blijkt, wordt een beroep gedaan op de externe hulp van het CLB door middel van de signaleringsfiche. Daarbij registreren de titularissen het probleem. De stappen die reeds in de klas of met de hulp van de zorgcoördinator ondernomen werden, zijn daarop meestal vermeld.
- Er zijn in de loop van het schooljaar voor alle leeftijds- en leergroepen verschillende multidisciplinaire overlegmomenten gepland om de evolutie van de risicokinderen in overleg te bespreken en het leertraject bij te sturen. Ook de ouders of externe hulpverleners worden bij dit overleg betrokken. Onderliggende leer- of ontwikkelingsproblemen worden, voor zover nodig, geanalyseerd en diepgaander onderzocht. Soms worden andere deskundige externen ingeschakeld. Daarnaast zijn de vraaggestuurde overlegmomenten bij probleemsituaties eveneens richtinggevend binnen het zorgbreedtebeleid. De hulpverlening blijft niet beperkt tot de cognitieve ontwikkelingscomponent. Ook andere persoonlijkheidsaspecten krijgen aandacht.

- De eerstelijnszorg in de klas organiseren de leerkrachten zelf. Op basis van observaties en resultaten van toetsen worden in meer of mindere mate momenten van bijsturing georganiseerd. De manier waarop dit gebeurt, is zeer verscheiden en verloopt weinig gestructureerd. In de klasboeken vinden we weinig sporen van deze interventies. Sommige leerkrachten voorzien bijwerkmomenten, anderen geven individuele ondersteuning tijdens of na de schooltijd, nog anderen hernemen de leerinhouden of geven verlengde instructie aan alle kinderen. De mogelijkheden van contract- en hoekenwerk, om in het kader van differentiatie en remediëring onderwijs op maat van het kind te verfijnen, worden niet altijd optimaal aangeboden.
- De zorgcoördinator beschikt over een duidelijk omschreven takenpakket. Ze fungeert als aanspreekpunt binnen het zorgbeleid en begeleidt individuele leerlingen, groepjes leerlingen of neemt de klas over. De impact van de coördinatie is op schoolniveau en op de werkvloer voelbaar doordat onder meer de leerkrachten ondersteuning krijgen bij de samenstelling van specifieke oefenpakketten of bij problemen van socio-emotionele aard.
- Enkele kinderen krijgen paramedische hulp na de schooltijd. De contacten met de meeste externe zorgverleners verlopen vlot. Meestal is er degelijke informatie-uitwisseling door middel van het heen-en-weerschrift. De aanwezigheid op het MDO blijkt ondersteunend voor de afstemming van het gericht handelen.
- De waardering voor de inbreng en de bereikbaarheid van het CLB-team is vrij groot. De directeur drukt zijn tevredenheid uit over de relaties met en de ondersteuning van de CLB-medewerker, zo ook inzake haar persoonlijke inbreng en meerwaarde voor de zorgverbredende aanpak in de school. Enkele leerkrachten hebben nog meer verwachtingen in het kader van de opmaak van een stappenplan.

Beoordeling

In haar engagement om onderwijs te geven op maat van elk kind, houdt de school rekening met de context- en inputgegevens. Dankzij de structurele maatregelen op schoolniveau slaagt zij er in om op een behoorlijke wijze zorgbreedte te realiseren. Het schoolbeleid neemt waardevolle initiatieven om risicokinderen te begeleiden. De observaties en gegevensverzameling over de vorderingen van de kinderen zorgen voor een beeldvorming van de mogelijkheden en capaciteiten van elk kind. De klasinterne afstemming gebeurt vooral door middel van niveau- en tempodifferentiatie. Dit gebeurt veeleer op een intuïtieve manier en is uitzonderlijk gebaseerd op een foutenanalyse. De zorgverbredende interventies gebeuren nog te weinig planmatig en veelal intuïtief. De draagkracht van het multidisciplinair overleg als draaischijf in het zorgbeleid betekent zeker een meerwaarde. De inbreng van de zorgcoördinator rendeert in het kader van het zorgbeleid maar kan verder uitgebouwd worden.

1.2 Organisatorisch functioneren

1.2.1 Beschikken over een gezamenlijke doelgerichtheid

*In welke mate is de school in staat om via een **gelijkgerichte visie** op doelen en middelen, via **zelfevaluatie** en **positionering**, de onderwijskundige doelen te realiseren?*

- Het schoolwerkplan is het richtsnoer en info-instrument bij uitstek als uitgangspunt tot het realiseren van een gelijkgerichte visie. Het is een dynamisch model dat fungeert als referentiekader en het onderwijskundig en schoolorganisatorisch functioneren stuurt.
- De schoolvisie groeide in overleg met alle teamleden. Het schooleigen pedagogisch project is de voedingsbodem die het gedachtegoed, de krachtlijnen en streefdoelen omschrijft binnen een langetermijnvisie. De inhoud ervan wordt wel eens teamgericht geëvalueerd. Dat overleg werkt bevruchtend en doet inzichten groeien.
- In de onthaalbrochure voor leerlingen en ouders is dat pedagogisch project integraal opgenomen. Alle teamleden staan achter de kerngedachten ervan en handelen daar ook naar. Zij zijn het erover eens dat het streefdoel van de school vooral vervat ligt in het creëren van een aangenaam leer- en leefklimaat met zorg voor het welbevinden van alle participanten. Ook de bezorgdheid voor de probleemkinderen speelt hierbij een belangrijke rol.

- De organisatorische en pedagogisch-didactische afspraken bevorderen de gelijkgerichtheid. Door de creativiteit van de meeste teamleden krijgt de invulling van het leeraanbod, zowel binnen als buiten de onderwijsleerpakketten, vaak een persoonlijke toets gebaseerd op eigen opvattingen en ervaringen.
- Er is een vrij grote eensgezindheid over de sterke en de zwakke punten van de school. Het team is zich hierbij bewust van de eigen specifieke schoolcontext. Het heeft een realistische en correcte kijk op de mogelijkheden maar ook op de knelpunten van de almaar toenemende schoolpopulatie. Deze alerte houding heeft een positieve invloed op de geboden onderwijskwaliteit. Als meest positieve kenmerken vernoemen de leerkrachten de onderlinge samenwerking van alle interne en externe betrokkenen, de bekommernis voor de betrokkenheid en het welbevinden van de kinderen, de relatie met de ouders en de zeer goede teamgeest. De minder sterke items zijn hoofdzakelijk van infrastructurele aard, hoewel enkele leerkrachten gewag maken van het beperkt aantal lestijden 'zorg'. De directeur is formeler wanneer hij onder meer de binnenklasdifferentiatie binnen de zorgaanpak als bij te sturen item aangeeft.
- Het team werkt gelijktijdig en gezamenlijk aan een aantal prioriteiten. Naast het bestendigen van de zorgwerking focust het team dit schooljaar in hoofdzaak op de realisering van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'sociale vaardigheden' en 'leren leren'. Het nascholingsplan is daarop geënt en betekent verruiming van inzichten en mogelijke ondersteuning bij de uitwerking ervan. Ook het bestendigen van de implementatie van de leerplannen wereldoriëntatie en muzische vorming blijven onderwijsvernieuwend uitdagingen voor het team.
- De maandkalender als databank van activiteiten op school- en klasniveau, vergaderingen, nascholing... en de tussentijdse 'Werkafspraken' geafficheerd voor de leerkrachten, zijn functionele hulpmiddelen als geheugensteun én stuwkracht voor de gezamenlijke doelgerichtheid.
- Onderwijsvernieuwend initiatieven, aanschaf van nieuwe leermiddelen, keuze van handboeken en leerpakketten... gebeuren in hoofdzaak na diepgaand teamoverleg. Tevens worden de leerkrachten gehoord en krijgen zij medezeggenschap bij de schoolorganisatie en de schoolwerking.
- De school neemt deel aan de centrale proeven van de onderwijskoepel. Daardoor krijgen de leerkrachten zicht op de resultaten van hun onderwijsinspanningen in vergelijking met de gemiddelde resultaten van die proeven. Deelname aan die (inter)diocesane proeven leidt ook tot inzicht in andere vormen van vraagstelling.
- Het team voorziet in tussentijdse momenten van evaluatie. We denken hier onder meer aan het reflecteren over de nascholingen, het zorgtraject, de overleg- en functioneringsgesprekken. Ook tijdens de personeelsvergaderingen zijn geregeld aspecten van (zelf)evaluatie aan de orde, waarbij wordt nagegaan of vooropgestelde streefdoelen op een voldoende wijze worden (zijn) gerealiseerd.
- Een doelgerichte meting van de onderwijskwaliteit én het schoolfunctioneren op basis van een sterkte-zwakteanalyse wordt op gang gebracht. Onder leiding en impuls van de directeur werd een zelfevaluatie van het zorgtraject uitgevoerd.
- De school profileert zich als een kwaliteitsvolle dorpsschool, waar de kinderen en teamleden zich goed voelen én waar de leerlingen doorgaans behoorlijke resultaten behalen in het vervolgonderwijs.
- Dat imago wordt door de ouders vrijwel unaniem onderschreven, zoals blijkt uit het bij hen gevoerde tevredenheidsonderzoek. De aanpak van de school wordt door de ouders gewaardeerd. De school staat open voor hen én voor kinderen met diverse problemen. Zij bewijst aldus effectief dat ze een zorgbrede school is.
- De school organiseert geregeld activiteiten om zich als een entiteit met dynamiek naar buiten te profileren. Omdat zij haar maatschappelijke taak ernstig neemt, organiseert het team een aantal plaatselijke initiatieven, conform het eigen pedagogisch project. Om de banden met het sociale leven te bestendigen, worden vaak grotere projecten opgezet die zelfs de lokale gemeenschap overstijgen. Zo neemt het team dit jaar het initiatief om zowel kinderen als ouders te betrekken bij de besluitvorming in Roeselare. Dat initiatief werkt de school uit samen met de vereniging Oekemenou.
- Door de deskundigheid en de gerichte aanpak van de directeur en van alle onderwijsparticipanten, creëert de school een hechte teamvorming waardoor deze basisschool zich manifesteert als een onderwijsinstelling voor de toekomst, waar alle actoren zich thuis voelen.

Beoordeling

De gezamenlijke doelgerichtheid op het pedagogisch-didactische vlak scoort hoog. Het engagement van de leerkrachten is zowel op klas- als schoolniveau te waarderen. Afspraken worden veelal opgevolgd. Op basis van de schoolvisie evalueert de school bewust haar functioneren op organisatorisch,

pedagogisch en didactisch vlak. Ze doet dit tegenover de ouders, binnen het team en op klasniveau. Ze wendt deze effectief aan om werkpunten te bepalen en de werking te optimaliseren. De school positioneert zich sterk naar de ouders en naar de buitenwereld op basis van het pedagogisch project.

1.2.2 Beschikken over een intern leiderschap om een eigen beleid te voeren

*In welke mate is de school in staat om **richting te geven**, de gevaren **koers te bewaken**, **gerichte druk** uit te oefenen en een **ondersteunend netwerk** te creëren met het oog op de realisatie van de onderwijskundige doelen?*

- Met het pedagogisch project als leidraad maakt de schoolleider duidelijk welke concrete realisaties hij wil bereiken met de kinderen en waarom bepaalde inspanningen van de leerkrachten gevraagd worden.
- De directeur profileert zich als een intern leider, neemt veel initiatieven en leeft voor zijn school. Zijn sociale ingesteldheid en openheid bevorderen een vlotte communicatie. De teamleden ervaren hem als iemand die - in overleg met het korps - de pedagogisch-didactische en organisatorische bakens van de school uitzet. Allen waarderen zijn inzet, werkkracht en beschikbaarheid. Hij vervult duidelijk een voorbeeldfunctie.
- Het is evenwel een vast gegeven dat onderwijsvernieuwend experimenten, initiatieven en/of pistes veelal ingang vinden in de school of op de klasvloer onder impuls van het schoolhoofd, op voorstel van één of meerdere teamleden, naar aanleiding van de verwachtingen van de overheid en/of vanuit impulsen van gevolgde nascholing.
- De directeur relateert zijn inbreng in het groeiproces van de school, in het uitzetten van de krijtlijnen, wanneer hij uitdrukkelijk stelt dat 'hij zich ten dienste stelt én houdt van de leerkrachten'. Hiermee omschrijft hij zijn grondhouding, met name zijn humane, democratische beleidsvoering, waarbij stimuleren van, aanmoedigen tot en streven naar innoverend leerkrachtengedrag gericht op onderwijskwaliteit een centrale plaats genieten in het globale schoolfunctioneren.
- In enkele gevallen probeert hij, evenwel met zachte hand, een aantal streef(zorg)doelen kracht bij te zetten én teamgericht te realiseren (axenroos, gedifferentieerde aanpak, 'leren leren'...). Die persoonlijke engagementen vinden een brede voedingsbodem die resulteert in een verwacht denk- en handelingsgedrag van de meeste onderwijsgeevenden.
- De directeur leeft dicht bij zijn teamleden en hun klaspraktijk. Hij wordt dan ook in die zin door hen gewaardeerd voor zijn collegialiteit, inzet, hulpvaardigheid, bereikbaarheid, luisterbereidheid en warm menselijkheid. Waar wenselijk en/of noodzakelijk ervaren de meeste leerkrachten een voldoende waardering voor hun inbreng, inzet en onderwijsvermogen. Zijn gerichtheid en alertheid voor passende feedback op hun leerkrachtenstijl wordt door hen aanvaard en geapprecieerd. Meerdere teamleden drukken die ervaringen vrij spontaan uit: 'de directeur doet dat zeer goed'.
- Hij probeert zoveel als mogelijk aandacht te schenken aan de verschillende aspecten van zijn ambt. Hij slaagt er in om de schoolorganisatie te structureren met duidelijke afspraken voor het team. Ook op onderwijskundig vlak laat hij niet na zijn beleidsopties kenbaar te maken. Dit blijkt onder meer uit de onderwerpen die op teamvergaderingen en studiedagen aan bod komen. Zijn onderwijsvisie sluit aan bij de hedendaagse opvattingen en hij opteert om planmatig enkele vernieuwingen te introduceren en te verwezenlijken.
- Een goede team- en werksfeer, een vlotte en eerlijke communicatie en het welbevinden van alle betrokkenen omschrijft hij als de meest gezonde basis voor organisatorische en onderwijskundige schoolkwaliteit. Daarom houdt hij er aan om zowel op formele als op informele wijze de binnengekomen informatie aan het team door te spelen. Alle teamleden waarderen die vorm van transparantie.
- De directeur staat positief tegenover vernieuwingen, stimuleert zijn team om aan te sluiten bij recente onderwijsontwikkelingen, brengt informatie onder de aandacht en maakt ze toegankelijk.
- Tijdens de maandelijks personeelsvergaderingen staan pedagogisch-didactische inhoud systematisch op de agenda. Er wordt beroep gedaan op externen om bepaalde inhoud in verband met de schoolprioriteit grondig toe te lichten. Deze inhoud krijgen dan verder vulling op pedagogische werkdagen, in formele en informele overlegmomenten en in schoolspecifieke documenten.
- De directeur heeft een diepe inzicht in het individueel leerkrachtengedrag in onmiddellijke relatie met het respectieve klasgebeuren. Naast de veelvuldige, toevallige inzichtmomenten op de klasvloer en de frequente (informele en formele) contacten met de teamleden, organiseert hij gerichte klasbezoeken bij elke titularis. Veelal worden die geënt op een streefdoel of teamuitdaging. Vanuit een bondige maar

- sterk aanmoedigende verslaglegging wordt met de betrokken leerkracht een opbouwend evaluatiegesprek gevoerd. Op geregelde tijdstippen worden tevens de klasboeken nagezien en gehandtekend.
- Door de vele informele gesprekken, alsook door de gevoerde functioneringsgesprekken, houdt de directeur zicht op het teamproces én de naleving van richtlijnen en afspraken in het bijzonder. Indien nodig gaat hij eventuele problemen niet uit de weg en kiest hij alweer voor een open gespreksvoering met de betrokkene(n).
  - Alle teamleden voelen een sterke waardering aan voor hun werk. De schouderklopjes van de directeur verhogen hun welbevinden en hun motivatie om mee te stappen in zijn beleidslijnen.
  - Het is de verdienste van de directeur dat de leerkrachten geregeld met elkaar kunnen overleggen en reflecteren over vooropgestelde aandachtspunten of streefdoelen zoals onder meer de integratieactiviteiten tussen de derdeleuterklas en het eerste leerjaar, de taalmethode, de spellingsaanpak, de speelplaatswerking. De onderwijsgevenden ervaren dit opzet als een meerwaarde voor hun praktijk.
  - De directeur voert een participatief leiderschap via verschillende werkgroepen. Die voeren op een actieve wijze zowel schoolorganisatorische als onderwijskundige opdrachten uit. Waar mogelijk én wenselijk worden individuele competenties passend aangewend. We verwijzen in dit verband naar de inbreng van de zorg- en de ICT-coördinator.
  - Met twijfels of vragen kunnen de onderwijsgevenden altijd terecht bij de schoolleider die hen inhoudelijke, materiële of zelfs morele steun geeft.
  - De twee administratieve medewerksters kwijten zich op een professionele wijze van hun taak en leveren een belangrijke bijdrage aan de administratieve taak van de directeur. Ook de kinderverzorgster en het onderhoudspersoneel leveren elk op hun manier een waardevolle bijdrage voor een vlotte schoolwerking.
  - De directeur krijgt feedback van zijn collega's in de netwerkvergaderingen binnen de scholengemeenschap.

Beoordeling

De school beschikt over een sterk intern leiderschap dat duidelijk onderwijskundige bakens uitzet op een gestructureerde wijze en daarbij in behoorlijke mate de koers bewaakt. De gerichte druk gebeurt vooral vanuit stimulerende controle en onderlinge sociale druk. Daardoor verhoogt de draagkracht van het team. Om een vernieuwend onderwijskundig beleid te realiseren, maakt de school passend gebruik van een degelijk ondersteunend netwerk.

1.2.3 Beschikken over het vermogen tot communicatie en overleg

*In welke mate benut de school de **communicatie- en overlegmogelijkheden** om de onderwijskundige doelen te realiseren?*

- De teamleden zijn tevreden over de interne informatiedoorstroming en menen dat ze op de hoogte zijn van de informatie die voor hen belangrijk is door de maandkalender. Wekelijks is er op vrijdag een formeel overlegmoment. Elke leerkracht beschikt over een postvak. Door de recente invoering van de communicatie via 'intranet' wijzen enkele teamleden op de mogelijkheden om vlot te communiceren met teamleden die op bepaalde dagen op school niet aanwezig zijn.
- De maandelijkse personeelsvergaderingen zijn de voornaamste formele overlegmomenten voor het hele team. Naast een algemeen gedeelte is er voor het pedagogisch-didactische luik soms een opsplitsing per niveau. De agenda is vooraf meegedeeld. Het verslag wordt opgemaakt per beurtrol en op het 'intranet' geplaatst. De bijeenkomsten worden als ondersteunend ervaren voor de klaspraktijk. Belangrijke afspraken op het onderwijskundige vlak worden opgenomen in het schoolwerkplan. De afspraken op schoolniveau en de verwerking van gezamenlijke nascholingsessies op pedagogische studiedagen laten duidelijk sporen na in de klaspraktijk van ieder teamlid. Uit gesprekken vernemen we dat de vergadertijd soms te groot is.
- Meerdere werkgroepen geven de teamleden kansen om concreet mee te denken over de vorm en inhoud waarin bepaalde onderwijskundige doelen worden nagestreefd.
- Uit de gesprekken blijkt dat er duidelijkheid is waarover de teamleden wel of niet mee kunnen beslissen. Het overleg daaromtrent is uitgebreid en de teamleden voelen zich sterk betrokken. De besluitvorming wordt steeds ervaren als participatief en democratisch.

- Het is de gewoonte dat duopartners, parallelleerkrachten en leerkrachten die voor eenzelfde groep instaan formeel samenkomen om het onderwijsaanbod te bespreken. Dit is eveneens het geval tussen de zorgcoördinator en de titularissen. Ook de integratie-activiteiten tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar worden in samenspraak voorbereid.
- De leerkrachten ervaren de sfeer onder de collega's zeer positief. Het team ervaart sterk onderlinge waardering.
- Het volgsysteem en het begeleidingsdossier worden tijdens de overgangsgesprekken met de betrokken leerkrachten van klas tot klas doorgegeven.
- Tussen het schoolteam en de ouders zijn er veelvuldige formele en informele contacten over de ontwikkeling van de kinderen zoals onder meer door een opendeurdag of infoavond, de rapportbesprekingen en schoolfeesten. Het stimuleren van de ouderparticipatie en de betrokkenheid kaderen eveneens in het zorgbeleid. De ouders krijgen ook schriftelijke informatie over de schoolwerking onder meer via het agenda, het heen-en-weerschriftje, de schoolkrant en de maandelijkse nieuwsbrief. Ook de website levert nuttige informatie en illustraties over het schoolleven. De school schakelt soms de (groot)ouders in bij onder meer de uitwerking van projecten, bij de voorbereiding en de begeleiding van meetactiviteiten, bij niveaulezen, knutselen en voor hand- en spandiensten.
- De werking van de vriendenkring betekent een belangrijke meerwaarde voor de schoolwerking. Naast onderwijskundige initiatieven levert ze een belangrijke inspanning voor allerlei materiële realisaties. Illustratief is de bouw van een eetzaal met vrijwilligers. Daar de gymzaal eigendom is van de vzw en dus van de school, is het onaanvaardbaar dat voor de lokale verenigingen het 'eerstegebruiksrecht' ervan primeert boven dat van de schoolgemeenschap. Daardoor wordt een vlotte schoolwerking vaak gehypothekeerd.
- De samenwerking met het CLB is voor het hele schooljaar gepland en verloopt zeer vlot. De meeste teamleden uiten hun tevredenheid over de bereikbaarheid van het CLB-team. Enkel stellen de meerwaarde van het MDO in vraag. Naargelang de noodwendigheid zijn er contacten en/of samenwerking met externe diensten. Met andere externe hulpverleners is er uitgebreid overleg, soms is er een soort heen-en-weerschriftje.
- De school neemt initiatieven om een proces van zelfevaluatie op gang te brengen. In 2003 vulden de ouders het tevredenheidsonderzoek in. Uit de resultaten blijkt de grote tevredenheid van de ouders over wat het kind op school leert en de vlotte communicatie naar de ouders toe. De veiligheid van de schoolomgeving en de kennis van de werking van oudercomité kwamen minst positief naar voor.
- De wettelijke overlegorganen – zoals LOC en schoolraad – functioneren naar behoren en de voorwaarden om efficiënt te vergaderen zijn vervuld. De directeur weet zich gesteund door het schoolbestuur. Het rendement van overleg binnen de schoolgemeenschap is duidelijk. De vergaderingen met directies of zorgcoördinatoren worden als verrijkend ervaren.

Beoordeling

Doelgericht formeel overleg en het veelvuldig informeel contact binnen de school hebben een zeer positieve invloed op het schoolfunctioneren. De onderwijsgevenden hebben in belangrijke mate het gevoel één groep te vormen. Overleg tussen de verschillende leerkrachten in en over de leergroepen heen is behoorlijk uitgebouwd. De school benut op een behoorlijke wijze diverse interne communicatie- en overlegmogelijkheden. Meerdere externe communicatie- en overlegmogelijkheden worden door het schoolteam voldoende benut.

1.2.4 Beschikken over ruimte voor professionele ontwikkeling

*In welke mate bevordert de school de **professionele ontwikkeling** van de teamleden om de onderwijskundige doelen te realiseren?*

- De leerkrachten krijgen veel kansen om zaken uit te proberen. De veranderingsbereidheid en de professionele bijsturing vanuit recente ontwikkelingen worden in het lager onderwijs gestuurd door de invoering van nieuwe onderwijsleerpakketten, nascholingen en voorstellen vanuit het beleid. De vele formele en informele contacten binnen het team zijn voor velen verrijkend en stimulerend. De teamleden krijgen ruime kansen om hun praktijkervaringen te bespreken, samen activiteiten voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren.

- De onderwijsgeveden beschikken over meerdere naslagwerken, vakbladen en tijdschriften. Het aanbod is al gedeeltelijk gecentraliseerd. De zorgcoördinator werkt er ook aan de uitbouw van de ortho-en mediatheek. De invulling van haar ambt betekent vooral in het lager onderwijs een meerwaarde voor de ondersteuning van de klasleerkrachten. De ICT-coördinator biedt de titularissen waardevolle ondersteuning onder meer door de uitwerking van passend lesmateriaal en door het opzoeken van geschikte software of verrijkende, themagebonden websites.
- Nieuwe collega's worden in de eerste plaats opgevangen en geïntroduceerd door de directeur. Ze krijgen bij de aanvang van de opdracht schriftelijke informatie. Voor steun en uitleg kunnen ze bij de collega's van de parallelklas, duo-leerkracht of een collega terecht.
- Elk schooljaar wordt een navormingsplan opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd. Het schoolteam krijgt duidelijke informatie over de mogelijkheden voor nascholing. Teamgerichte nascholing wordt bepaald door het schoolteam. Leerkrachten mogen op basis van eigen interesse of in functie van specifieke taakinvulling op school ook nog inschrijven voor individuele nascholing.
- De directeur, de zorg- en de ICT-coördinator volgen nascholing in het kader van hun opdracht en professionalisering. Zij stimuleren de individuele professionalisering en de implementatie ervan binnen hun domein tot op de klasvloer. Der gymleerkracht gaat in op de professionaliseringskansen die de netgebonden begeleidingsdienst biedt.
- De directeur bespreekt zijn werk en zijn functioneren met de leden van het schoolbestuur en de collega-directeurs van de scholengemeenschap.
- De samenwerking met de netgebonden pedagogische begeleidingsdienst verloopt vraaggestuurd. De directeur heeft er geregeld contacten mee naar aanleiding van onder meer vergaderingen met de collega-directeurs en op bijscholing.
- Van meerdere nascholingen zijn effecten in een aantal klassen of in de uitwerking van de specifieke leerkrachtenopdracht merkbaar.

Beoordeling

Het schoolteam grijpt meerdere kansen tot interne en externe professionalisering in sterke mate aan. Ruime vernieuwingsbereidheid kenmerkt de meeste teamleden. Het schoolteam creëert intern ruimte en mogelijkheden tot professionele ontwikkeling. Op schoolniveau zijn er meerdere structurele maatregelen die de interne professionele ontwikkeling bevorderen. De school zorgt voor voldoende teamgerichte nascholingen. Een aantal teamleden gaat bovendien nog extra in op een divers nascholingsaanbod met de intentie zich persoonlijk professioneel te ontwikkelen. De efficiëntie van het aanbod van algemene en specifieke vakliteratuur, tijdschriften en materialen voor de teamleden kan worden verhoogd. De professionele ontwikkeling van de teamleden is van een hoog niveau.

1.3 Synthesebeeld

Deze basisschool is gelegen in een deelgemeente van Roeselare. Over de jaren heen vertoont de schoolpopulatie een constante groei. De kinderen komen hoofdzakelijk uit de goede sociale klasse. Deze onderwijsinstelling wordt gedragen door de ouders en een enthousiast team van leerkrachten. Het team denkt en handelt sterk vanuit de schoolvisie.

Deze gelijkgerichtheid uit zich vooral in het nastreven van sociale en emotionele vaardigheden, in de realisatie van 'leren leren', in de continue onderwijsstijl en in het beogen van transferabel gedrag, van een brede ontwikkeling en van een sterk ondersteunend klimaat. De communicatie- en overlegmogelijkheden, de participatieve besluitvorming, de aanzet tot systematische zelfevaluatie en de sterke positionering ten opzichte van vragen en invloeden van buiten uit, dragen hiertoe ook in ruime mate bij. De realisatie van zorgverbreding en het bewaken van een aantal leergebiedgebonden inhouden is binnen de gemeenschappelijke doelgerichtheid een algemene bekommernis.

Ruime vernieuwingsbereidheid kenmerkt de meeste teamleden. De professionele deskundigheid wordt vooral op peil gehouden via een aantal teamnascholingen gerelateerd aan de prioriteiten en is sterk ondersteunend voor de lespraktijk en de sociaal-emotionele en de dynamische ontwikkeling. In beide onderwijsniveaus zijn er in ruime mate kansen tot deskundigheidsbevordering op het vlak van onderwijskundige zorgverbredende interventies en van een continue opbouw van het onderwijsaanbod.

Rekening houdend met de input en de context en conform de schoolvisie, realiseert het schoolteam in sterke mate basisvorming als samenhangend geheel.

Het schoolteam streeft vanuit het schooleigen pedagogisch project en de vooropgestelde prioriteiten naar een eensgezinde visie op doelen en middelen. Op het vlak van individuele, sociaal-emotionele en dynamische problemen intervenueert het schoolteam voldoende.

Het onderwijs is voldoende uitdagend maar de belevende waarnemingen als uitgangspunt van het onderwijskundig handelen en het aanbod uit de onmiddellijke omgeving kan nog systematischer worden aangewend. Ook ruimte – en tijds-kaders kunnen dynamischer worden aangebracht.

In beide onderwijsniveaus krijgt transfergericht onderwijs voldoende kansen. In de lagere afdeling dringt een doordachte selectie van heuristieken zich op.

Hoewel de draagkracht van het multidisciplinair overleg de draaischijf is voor een adaptieve aanpak, gebeurt de klasinterne afstemming veeleer op een intuïtieve manier en is die niet echt gebaseerd op een foutenanalyse. De zorgverbredende interventies gebeuren daardoor soms nog te weinig planmatig en te intuïtief.

Het gedeelde leiderschap, gestuurd door de directeur, scoort zeer hoog en is gericht op een ondersteunend pedagogisch klimaat, de realisatie van de leerplannen en het oplossen van schoolorganisatorische problemen. Het administratieve aspect van zijn opdracht wordt met zorg en stiptheid ingevuld. De directeur weet zich door een enthousiast team omringd en heeft een vruchtbare samenwerking opgebouwd met alle actoren. Zijn participatief beleid en de behoorlijke formele en informele communicatie tussen de teamleden beïnvloeden de schoolsfeer. De schoolleider hecht veel belang aan een relatiegerichte houding die op sommige momenten primeert op een al te eenzijdig taakgerichte aanpak. Hij biedt zijn team ook vernieuwende stimuli aan en zorgt er voor dat er structurele maatregelen genomen worden om de vernieuwingen ingang te doen vinden. De meeste leerkrachten weten hun kennis en inzichten om te zetten in een klaspraktijk die in voldoende mate beantwoordt aan de actuele verwachtingen.

Deze schoolgemeenschap schenkt de volle aandacht aan het verwerven van pedagogische doelen die vooral een realistisch positief zelfbeeld, het kinderlijke initiatief en het gemotiveerd ‘ bezig zijn ’ in de focus plaatsen. De begeesterende inzet van alle teamleden en het onderwijskundige inzicht van de schoolleider bieden hiertoe de nodige mogelijkheden.

Het inspectieteam weet dat de steeds aangroeiende schoolbevolking de school in de nabije toekomst voor nieuwe en niet gemakkelijke uitdagingen zal plaatsen. De inspecteurs zijn er echter van overtuigd dat binnen het team de nodige professionaliteit aanwezig is om die uitdagingen aan te kunnen. De geformuleerde aanbevelingen kunnen eveneens bijdragen om de kwaliteit van het opvoedings- en leerproces nog verder op te trekken en te realiseren.

We wensen het schoolteam hierbij alle succes toe!

1.4 Aanbevelingen onderwijskundig en organisatorisch functioneren

Met de bedoeling een schoolintern proces van kwaliteitszorg te stimuleren, formuleert de inspectie vanuit schoolontwikkelingsperspectief een aantal aanbevelingen. Op deze manier wil zij aangeven waar eventuele actieterreinen gelegen zijn. Zo kan de school:

De vele positieve vaststellingen zoals: de inzet en de vernieuwingsbereidheid van de meeste teamleden, de collegiale teamsfeer, de aandacht voor werkelijkheidsnabij onderwijs en voor de sociale en mondiale opvoeding, de inspanningen ten aanzien van het welbevinden, de zorg om de school te profileren, de gedrevenheid van het intern leiderschap en de participatieve overlegcultuur, verder bestendigen.

Voor het kleuteronderwijs

- Begrippenlijsten gradueel uitwerken en functioneel integreren in de belangstellingspunten.
- Vormloze materialen zoals water, zand, klei, papierdeeg ... frequent laten aan bod komen.
- Voorgetekende vormen tot een minimum beperken.

Voor het lager onderwijs

- Ruimte – en tijds-kaders dynamischer leren aanwenden.
- Selecteren in het overaanbod van heuristieken.
- Klasinrichting herdenken en optimaliseren waar het kan.

- Het leerlingenwerk doelmatiger nazien, nauwkeurig nazien en kindvriendelijke feedback verhogen.
- De binnenklasdifferentiatie opvoeren en optimaliseren

Op schoolniveau

- De mediatheek verder uitbouwen.
- De leerplandoelen voor schrift en voor verkeersopvoeding en techniek doelbewust en planmatig nastreven.
- De speelplaats kindvriendelijker en uitdagender inrichten en uitrusten.
- Meer belevende leerwandelingen als uitgangspunt van het onderwijskundig handelen organiseren.
- Het 'eerstegebruiksrecht' van de gymzaal voor de school prioriteit verlenen.

2 Risicobeheersingsbeleid en andere wettelijke bepalingen

2.1 Risicobeheersingsbeleid

De inspectie heeft een signaalfunctie voor de scholen in het kader van een dynamisch risicobeheersingsbeleid. Zij steunt hierbij op artikel 7 § 4 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 1999: “De inspectie zal een marginale controle uitoefenen op de voorwaarden inzake hygiëne, veiligheid en woonbaarheid. Tevens zal zij onderzoeken of de materieel bevoegde overheden geen tekortkomingen hebben vastgesteld en of alle wettelijk vereiste veiligheidsattesten zijn afgeleverd.”

Voor zover de inspectie heeft kunnen nagaan voldoet de school voor wat betreft **de organisatie van het veiligheids- en welzijnsbeleid**.

Voor zover de inspectie heeft kunnen nagaan voldoet de school aan de voorwaarden inzake **be woonbaarheid van de schoolinfrastructuur**. Zij brengt evenwel de volgende vaststellingen onder de aandacht van het schoolbestuur:

- Er zijn geen kleedruimtes waarbij de jongens en de meisjes zich afzonderlijk kunnen omkleden voor en na de gymles.
- Enkele klaslokalen ogen niet fris en wachten op een opknappbeurt toe.
- In één klas kunnen de ramen niet open waardoor de klas niet kan worden gelucht.

Voor zover de inspectie heeft kunnen nagaan voldoet de school aan de voorwaarden inzake **veiligheid van de leer- en werkomgeving**.

Voor zover de inspectie heeft kunnen nagaan voldoet de school aan de voorschriften inzake **hygiëne, gezondheid en milieuzorg**. Zij brengt de volgende vaststelling onder de aandacht van het schoolbestuur:

- Enkele lokalen vertonen vochtigheidsvlekken.
- In sommige lokalen zijn de handdoeken niet altijd schoon.

2.2 Andere wettelijke bepalingen

2.2.1 Didactisch materieel en schooluitrusting

- De school beschikt over voldoende didactisch materiaal en over een aangepaste schooluitrusting om de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken.

2.2.2 Wettelijke voorschriften

Voor zover de inspectie bij de controle van een aantal documenten heeft kunnen vaststellen, wordt de schooladministratie op een correcte manier bijgehouden en afgehandeld. De school leeft de wettelijke voorschriften na.

2.3 Aanbeveling risicobeheersingsbeleid

- Rekening houden met de geformuleerde opmerkingen bij het risicobeheersingsbeleid. **(2.1)**

2.4 Aanbevelingen naleving andere wettelijke bepalingen

- Nihil

3 Conclusies en advies

3.1 Conclusies

Het **onderwijskundig** en het **organisatorisch functioneren** in deze school **voldoen**.

Het **risicobeheersingsbeleid** in deze school **voldoet**.

De **naleving van de andere wettelijke bepalingen** in deze school **voldoet**.

3.2 Advies

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van 2 februari 1999, artikel 10, wordt **een gunstig advies** uitgebracht voor verdere erkenning en subsidiëring.

De inspecteurs basisonderwijs

De coördinerend inspecteur

Andries Decadt

Herman Muylle

Willy Vermeire

Datum van verzending aan het schoolbestuur en de directie:

Voor kennisneming:

De directeur

De voorzitter schoolbestuur

Naam: Geert Orgaer

Datum:

Naam: Rita Defossez

Datum:

Het ondertekende verslag moet binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst teruggezonden worden aan de coördinerend inspecteur: Willy Vermeire, Driegotenkouter 22, 9220 Hamme. Het schoolbestuur kan op- of aanmerkingen formuleren na kennisneming van dit verslag en deze meezenden als bijlage.

Vak bestemd voor de coördinerend inspecteur

Verslag ontvangen:

Verslag overgezonden aan de IG:

De coördinerend inspecteur:

De inspecteur-generaal

Roger Peeters

Hendrik Consciencegebouw, 4 BC 04

Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

Datum: